

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft enkele vragen en opmerkingen over de brief van de minister van Binnenlandse Zaken van 20 april 2011 (TK 26 643 nr. 179) houdende een reactie op de motie – Van der Burg (TK 26 643 nr. 157) over mogelijkheden voor de inrichting van de overheidscloud. Deze vragen zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Dijksma

De adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx

1.

In de brief van 20 april 2011 (blz. 2, 3de alinea) geeft de minister van BZK aan dat het aanbod van «open» cloud computing met voor de overheid toepasbare ICT-oplossingen, mede als gevolg van onvolwassenheid van de markt en eisen die gesteld worden aan de informatiebeveiliging, nog beperkt is. Kan de minister aangeven of en zo ja, op welke wijze hij van plan is met de leveranciers in gesprek te gaan om dit aanbod te stimuleren gegeven het feit dat het Rijk een van de grote inkopers in Nederland op deze markt is? Kan de minister eveneens aangeven aan welke randvoorwaarden als onderdeel van zijn cloud-first strategie deze aanbieders (bijvoorbeeld data in Nederland, bepaald niveau van beveiliging data en datatransport en voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om zogenaamde lock-in te voorkomen) dan moeten voldoen? Is de minister van plan om deze randvoorwaarden actief richting markt te communiceren ten einde innovatie en aanbod uit te lokken?

2.

Is het niet mogelijk om als grote inkoper in Nederland een pakket van eisen neer te leggen (blz 2, 4de alinea) ten aanzien van locatie van opslag data, niveaus van minimale beveiliging, niveau van privacybescherming aan de aanbieders uit de markt en dit vast te leggen in een service level agreement (SLA), evenals de wijze van controle erop? Zo nee, waarom niet? Zo ja, is de minister ook van plan dit te gaan doen?

3.

Hoe verhouden de constatering van de minister zich tot het feit dat een van de grootste private aanbieders van diensten aan de overheid van het Verenigd Koninkrijk mitigeert naar clouddienstverlening?

4.

Voldoet de beoogde cloudcomputing aanpak en cloud-first strategie die nu in Nederland wordt opgezet en uitgerold aan de adviezen van ENISA? Betreft het een planmatige en fasegewijze aanpak gericht op risicomitigatie? (blz. 2, 4de alinea)

5.

Is er in een planmatige en fasegewijze aanpak, zoals ENISA aanbeveelt, ook (voldoen-de) oog voor de kansen en mogelijkheden die cloud computing biedt? (blz. 2, 4de alinea)

6.

Hoe verhoudt de advisering van ENISA zich tot de uitspraken van Eurocommissaris Kroes in een speech dat Europa zich pro-actief op dit terrein moet opstellen? (blz. 2, 4de alinea)

7.

Wat bedoelt de minister precies als hij stelt: «het kabinet kiest er daarom voor een gesloten Rijkscloud in eigen beheer in te richten als een voorziening die generieke diensten levert binnen de Rijksdienst?» Betekent dit concreet dat diensten binnen de Rijksoverheid van de grond af aan een eigen Rijkscloud met eigen toepassingen gaan bouwen? Of betekent dit concreet dat partijen uit de markt deze Rijkscloud bouwen maar dat diensten binnen de overheid de regie ervan in handen hebben? Of betekent dit concreet dat partijen uit de markt toepassingen voor deze Rijkscloud leveren, maar dat diensten binnen de overheid de sleutel¹ in handen hebben tot deze geleverde diensten en de daarbij gebruikte data van Nederlandse burgers (blz. 2, alinea 6)?

¹ In analogie met het toevertrouwen van hun spaargeld door particulieren aan de bank via het aanhouden van een eigen kluisje. De particulier maakt gebruik van de superieure beveiligingsmogelijkheden bij een bank ten opzichte van de thuissituatie, maar bewaakt via het in bezit hebben van de sleutel de toegang tot deze eigen kluis.

8.

Hoe verhoudt de kennis, kunde en de trackrecord van de rijksoverheid op ICT-gebied zich tot het succesvol kunnen uitvoeren van de taak om een gesloten Rijkscloud in eigen beheer in te richten? Zijn de diensten en ambtenaren binnen de overheid, gegeven het verloop en mislukken van tal van grote en kleinere ICT-projecten in de afgelopen jaren, daartoe wel in staat? Kortom, zijn de overheidsdiensten, mede als gevolg van onvolwassenheid van de overheid op ICT-terrein (o.a. opdrachtgeverschap en uitvoering) en de trackrecord van de rijksoverheid op het terrein de informatiebeveiliging (zie AIVD- rapport uit 2010), de meest aangewezen partijen om deze taak uit te voeren? Of ligt het meer voor de hand om als overheid de eisen te stellen en de sleutel in handen te houden en andere (markt)partijen bij de uitvoering te betrekken (blz. 2, alinea 6)?

9.

Is de minister van mening dat hij met zijn overheidsdiensten de regie en aansturing met betrekking tot cloud computing en cloud-first strategie stevig in handen moet houden, maar dat het niet zo kan zijn dat de overheid de ontwikkeling en uitvoering volledig zelf gaat doen (blz. 2, alinea 6)?

10.

Is de minister het eens dat er niet alleen gekeken moet worden wat er al aan software binnen de overheid beschikbaar is alvorens zelf iets nieuws te ontwikkelen, maar dat dit juist ook in de markt nagegaan moet worden (blz. 3, 2de alinea)?

11.

Is de minister conform een suggestie van het lid Van der Burg (VVD) voornemens op korte termijn een goede standaardwebsite die aan alle internationale standaarden voldoet in de Rijkscloud beschikbaar te stellen, zodat gemeenten binnen een half jaar aan hun verplichtingen op dit terrein kunnen voldoen zonder hoge kosten te hoeven maken en de grote groep blinden en slechtzienden eindelijk toegang tot dergelijke websites krijgen? Zo ja, wanneer is deze website uiterlijk beschikbaar? Zo nee, waarom niet?

Vragen van de leden van de CDA-fractie

12.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de reactie van de minister op de motie-Van der Burg c.s. over mogelijkheden voor de inrichting van een overheidscloud. Het kabinet kiest ervoor om een gesloten Rijkscloud in eigen beheer in te richten als een voorziening die generieke diensten levert binnen de Rijksdienst, met als doel hogere prestaties tegen lagere beheerskosten en een groter gebruikersgemak. Deze doelstelling onderschrijven de leden van de CDA-fractie van harte.

13.

Wel hebben deze leden vragen over het voornemen van de regering naar aanleiding van de kritiek van Mike Chung (KPMG).¹ Deze cloudanalist stelt, dat het kabinet uit het KPMG-rapport «Cloud computing voor de Nederlandse overheid» (oktober 2010) een aantal aanbevelingen heeft gehaald, maar de belangrijkste heeft genegeerd. Deze leden vragen de minister in te gaan op de kritiek van de heer Chung en op alle argumenten die hij in de bedoelde publicatie aanvoert.

¹ «Eigen Rijkscloud, recept voor ict-ramp», in: *Webwereld*, 27 april 2011.

14.

Ten slotte vragen deze leden naar het investeringsplan voor de invoering van de Rijkscloud. Waar zijn de financiële middelen voor dit kabinetsvoornemen in de begroting terug te vinden?